Jak nastražit past na potkany: správné místo, návnada a postup

Úspěch pasti na potkany závisí více na místě než na množství návnady. Potkani se obvykle pohybují po pravidelných trasách podél stěn, plotů, křovin a hran staveb. Past položená doprostřed otevřeného prostoru proto mohou dlouho ignorovat, i když je uvnitř atraktivní potrava.

Než sklopec aktivujete, potvrďte výskyt potkana, najděte jeho trasu, odstraňte ostatní dostupné krmivo a připravte si bezpečný postup pro případ odchytu. **Živolovná past zvíře nezabije, ale přenáší na člověka odpovědnost za jeho rychlou kontrolu a další zákonné a šetrné řešení.**

> **Rychlá odpověď:**
>
> Sklopec postavte stabilně těsně k potvrzené trase, nejčastěji podél stěny. Vstup nasměrujte tak, aby do něj potkan při běžném pohybu přirozeně vešel. Použijte malé množství potravy, kterou už na místě vyhledává, a návnadu umístěte až za nášlapný mechanismus. Past kontrolujte nejméně ráno a večer, při horku, mrazu nebo dešti častěji.

V tomto návodu zjistíte:

- Co ověřit před nastražením pasti
- Jak vybrat vhodnou past na potkana
- Kam sklopec umístit
- Jaká návnada na potkany funguje
- Kdy použít předkrmení
- Jak past nastražit krok za krokem
- Jak často past kontrolovat
- Co udělat po odchytu
- Proč se potkan nechytá
- Na co si dát pozor

Co ověřit před nastražením pasti na potkany

Past není vhodná k náhodnému zjišťování, co se kolem domu pohybuje. Nejdříve hledejte kombinaci znaků: nový trus, okousané obaly, mastné otěry podél stěn, čerstvě vyhrnutou zeminu u nory a pravidelný noční pohyb na kameře.

Před položením pasti odpovězte na pět otázek:

1. **Jde opravdu o potkana?** Past musí velikostí a konstrukcí odpovídat cílovému zvířeti. Za trusem nebo pohybem může být také myš, kuna, ježek nebo jiné zvíře.
2. **Kudy pravidelně chodí?** Hledejte trasu mezi úkrytem a potravou, nikoli jen místo, kde jste potkana jednou zahlédli.
3. **Co ho na místo přitahuje?** Odstraňte rozsypané krmivo, otevřené odpadky, venkovní misky a spadané ovoce.
4. **Je past chráněná před dětmi a necílovými zvířaty?** Pokud ne, vyberte jiné místo nebo vhodné ochranné řešení.
5. **Víte, co uděláte po odchytu?** Živého potkana nelze nechat ve sklopci ani bez rozmyslu převézt a vypustit. Předem si ověřte hygienicky bezpečný a právně přípustný postup s odbornou DDD firmou nebo příslušnou institucí.

> **Živolovný sklopec není nejjednodušší řešení pro každou situaci.** Některá hygienická doporučení jej pro běžný domácí odchyt nedoporučují, protože po odchytu máte v pasti živé zvíře, které může kousnout, močit a zvýšit riziko kontaktu s choroboplodnými zárodky. Pokud nemůžete zajistit častou kontrolu a bezpečné další řešení, obraťte se na odbornou deratizační firmu.

Celkový postup od odstranění potravy po uzavření vstupů najdete v návodu **Jak se zbavit potkanů u domu**.

Jak vybrat vhodnou past na potkana

Potkan je výrazně větší a silnější než běžná myš. Použijte proto zařízení určené pro potkany, nikoli malou myší past. U živolovného sklopce musí mít zvíře dostatek prostoru ke vstupu, ale zároveň nesmí dosáhnout na návnadu zvenku nebo ji vzít bez aktivace mechanismu.

Před použitím zkontrolujte:

- zda konstrukce není deformovaná, rezavá nebo ostře poškozená,
- zda se dvířka pohybují volně a po spuštění úplně dosednou,
- zda nášlapná plošina reaguje bez drhnutí,
- zda je past stabilní a na zvoleném povrchu se nekýve,
- zda uvnitř nejsou ostré výstupky, které by mohly zachycené zvíře poranit,
- zda mechanismus můžete bezpečně aktivovat bez vkládání ruky do prostoru dvířek.

Při volbě mezi různými konstrukcemi vám pomůže samostatný průvodce **Jak vybrat živolovnou past**.

Kam umístit živolovnou past na potkany

Nejlepší místo leží přímo na používané trase mezi úkrytem a potravou. Potkani se kvůli bezpečí drží stěn a krytých okrajů. Sklopec proto postavte dlouhou stranou co nejblíže ke stěně, plotu nebo jiné vodicí hraně. Vstup nesmí směřovat do slepého kouta ani být zakrytý překážkou.

Prostor	Vhodné umístění	Na co dát pozor
Sklep nebo garáž	Podél stěny mezi úkrytem a zdrojem potravy, u otěrů nebo trusu.	Neumisťovat do průchodu lidí, za otevírané dveře ani k elektrickému zařízení.
Kůlna a sklad krmiva	U stěny poblíž poškozených obalů, ale po odstranění volně dostupného krmiva.	Nesmí ji zakrýt padající materiál; zásob přemístit do pevných nádob.
U kurníku	Mimo dosah slepic, na potvrzené trase podél vnější stěny.	Odstranit rozsypané zrní a zabránit drůbeži v přístupu k pasti i návnadě.
Venku u domu	V kryté trase u základu, plotu nebo dřevníku, kde jsou čerstvé stopy.	Chránit před sluncem, deštěm, mrazem převrácením a necílovými živočichy.
U nory	Na používané trase v bezpečné vzdálenosti od vstupu, nikoli tak, aby zablokovala jediný východ.	Nora může mít více otvorů; sledujte ce prostor a neucpávejte ji před vyřešení aktivity.

Jak poznat správnou trasu

Sledujte nový trus, otěry na hranách, vyšlapaný pruh v trávě, čerstvě vyhrnutou zeminu a poškozené obaly. Pokud si nejste jistí, umístěte na několik nocí kameru nebo na bezpečné místo tenkou kontrolní vrstvu jemného písku a další den hledejte stopy.

Past musí stát na rovném podkladu. Pokud se při vstupu kýve nebo kovově bouchá o dlažbu, potkan ji může obejít a nášlapný mechanismus nemusí pracovat správně. Ke stabilizaci použijte pevnou podložku, ale neblokujte dvířka ani citlivou nášlapnou část.

Jaká návnada na potkany funguje nejlépe

Nejlepší návnadou bývá potrava, kterou už potkan na místě hledá. Pokud okousává pytel se zrním, začněte stejným zrním. Jestli mizí granule pro psa nebo krmivo pro slepice, použijte malé množství právě této potravy. Známá vůně obvykle působí přirozeněji než úplně nový druh návnady.

Použít lze například:

- malé množství obilovin nebo krmiva, které zvíře už odebírá,
- kousek suchého krmiva pro zvířata,
- drobný kousek sušeného ovoce nebo ořechu,
- množství přibližně o velikosti hrášku u měkké, výrazně vonící potraviny, například ořechové pomazánky.

> **Méně návnady bývá lepší než plná miska.**
>
> Velké množství může potkan odebrat ze strany, aniž by došlápl na spoušť, nebo část potravy rozsype kolem. Návnadu upevněte či vložte podle konstrukce pasti až za nášlapnou plošinu tak, aby za ní musel vstoupit celým tělem. Nesmí bránit pohybu mechanismu.

Rychle se kazící maso, velké kusy pečiva ani volně rozsypaná návnada nejsou ideální. Mohou zapáchat, lákat mouchy, kočky nebo ježky a snižují přehled o tom, zda potkan skutečně vstoupil do pasti.

Předkrmení: co dělat, když se potkan nové pasti bojí

Potkani bývají vůči novým předmětům opatrní. Odborné návody proto doporučují **předkrmení**: past nejprve několik kontrolních období ponechat s návnadou, ale bezpečně zajištěnou tak, aby se nemohla zavřít. Aktivuje se teprve poté, co je vidět, že návnada mizí.

1. Umístěte čistou past na potvrzenou trasu.
2. Pokud to konstrukce a návod výrobce umožňují, zajistěte dvířka v plně otevřené neaktivní poloze.
3. Vložte malé množství návnady na stejné místo, kde bude při ostrém nastražení.
4. Každé ráno zkontrolujte, zda návnada zmizela a zda ji nevzalo jiné zvíře.
5. Jakmile potkan vstup opakovaně přijímá, nastražte past podle návodu výrobce.

Předkrmení není důvod nechávat zařízení bez kontroly. I neaktivní sklopec musí být stabilní, bezpečně otevřený a nepřístupný dětem či necílovým zvířatům. Jestliže návnada mizí zvenku, přesuňte ji hlouběji a ověřte záznamem, kdo ji bere.

Jak nastražit živolovnou past na potkany krok za krokem

1. **Přečtěte si návod konkrétní pasti.** Konstrukce zajištění dvířek a spouště se může lišit. Tento článek nenahrazuje pokyny výrobce.

2. **Nasaďte si pracovní rukavice.** Jsou důležité především kvůli hygieně a ochraně rukou, nikoli jako zaručený způsob skrytí lidského pachu.
3. **Vyzkoušejte mechanismus naprázdno.** Zkontrolujte úplné zavření dvířek a citlivost nášlapu. Prsty nikdy nevkládejte do dráhy zavírání.
4. **Vyberte pevné a rovné místo.** Sklopec položte k používané stěně nebo jiné vodicí hraně a zajistěte proti posunutí či převrácení.
5. **Odstraňte konkurenční potravu.** Ukliďte krmivo, zavřete odpadky a odneste venkovní misky, jinak může potkan past obejít.
6. **Vložte malé množství návnady.** Umístěte je za nášlapný mechanismus podle konstrukce pasti. Návnada nesmí být dostupná přes pletivo a nesmí blokovat spoušť.
7. **Aktivujte past.** Dvířka a táhla nastavte přesně podle návodu. Nakonec vizuálně ověřte, že se nic nezachytilo o podklad.
8. **Zajistěte ochranu před počasím.** Použijte stabilní stříšku nebo kryté místo s dostatečným prouděním vzduchu. Past nebalte do neprodyšného materiálu.
9. **Zamezte přístupu lidí a zvířat.** Sklopec nesmí být v cestě, v dětském prostoru ani uvnitř výběhu se slepicemi.
10. **Zapište si čas nastražení a další kontroly.** Nenastavujte past, pokud víte, že ji nebudete moci včas fyzicky zkontrolovat.

Past u kurníku vždy oddělte od drůbeže

Slepice může návnadu vyzobat, aktivovat mechanismus nebo se o konstrukci poranit. Past proto umístěte mimo jejich dosah a současně odstraňte rozsypané krmivo, které potkany láká.

Přečíst návod: Jak zabezpečit kurník proti kuně a lasičkám

Jak často živolovnou past kontrolovat

Sklopec kontrolujte nejméně dvakrát denně – ráno a večer. Při vysokých nebo nízkých teplotách, dešti, větru a v místech s větším pohybem lidí či zvířat jej kontrolujte častěji. Pokud takovou kontrolu nemůžete zajistit, past neaktivujte.

Kontrola musí být fyzická. Pohled z okna nebo upozornění z kamery nemusí odhalit zranění, poruchu dvířek, převrácení nebo necílový úlovek. Při každé návštěvě zkontrolujte také stav návnady, stabilitu pasti a počasí.

Pokud zůstává past několik dní nedotčená, neznamená to automaticky, že potkani zmizeli. Zkontrolujte, zda se jinde neobjevuje nový trus, okousání nebo pohyb na kameře. Potom upravte místo, nikoli pouze množství návnady.

Co udělat po odchycení potkana

K pasti přistupujte klidně a nestrkejte dovnitř ruce. Zahnaný potkan se může bránit kousnutím. Odtáhněte děti a domácí zvířata, vezměte si pevné rukavice a zkontrolujte, zda je past zavřená a nepoškozená.

1. **Zvíře nenechávejte na slunci, mrazu ani dešti.** Past přesuňte do klidného, zastíněného a větraného prostoru, aniž byste ji otevírali.
2. **Omezte stres, ale zachovejte vzduch.** Část pasti lze zvenku zakrýt prodyšnou látkou, která se nemůže vtáhnout dovnitř ani blokovat větrání.
3. **Neimprovizujte s dalším postupem.** Řiďte se předem ověřeným řešením a v případě nejistoty kontaktujte odbornou DDD firmu. Deratizace a nakládání s živě odchycenými škodlivými hlodavci podléhají pravidlům ochrany zvířat.
4. **Nepřevážejte nezajištěnou past v prostoru pro cestující.** Hrozí únik, kontaminace a poranění.
5. **Po manipulaci vyčistěte místo i pomůcky.** Použijte rukavice, vhodný dezinfekční přípravek podle etikety a následně si umyjte ruce.

Samotný odchyt jednoho kusu neznamená, že je problém vyřešen. Bezpečně odstraňte nový trus, zkontrolujte další stopy a pokračujte v uzavření vstupů a odstranění zdrojů potravy.

Proč se potkan do pasti nechytá

Možná příčina	Jak ji poznat	Co změnit
Past nestojí na trase	Stopy pokračují podél jiné stěny a návnada zůstává nedotčená.	Přesuňte sklopec k čerstvému trusu, otěrům nebo trase potvrzené kamerou.
Potkan má snazší potravu	Mizí krmivo, odpadky nebo vejce, ale návnada v pasti ne.	Ukliďte konkurenční zdroje a použijte malé množství známé potravy.
Bojí se nového předmětu	Kamera ukazuje obcházení pasti bez vstupu.	Použijte bezpečné předkrmení s pevně zajištěnými otevřenými dvířky.
Návnada je dostupná zvenku	Potrava mizí, ale mechanismus se nespustí.	Vložte menší množství hlouběji za nášlap podle konstrukce pasti.

Možná příčina	Jak ji poznat	Co změnit
Mechanismus drhne	Dvířka nedosednou nebo nášlap blokuje hlína, tráva či návnada.	Past vyčistěte, vyrovnejte podklad a znovu ji bezpečně vyzkoušejte.
Nejde o potkana	Stopy neodpovídají velikosti, návnadu bere pták nebo jiné zvíře.	Potvrďte druh kamerou a přestaňte náhodně lákat necílové živočichy.

Pokud přibývá trus, vidíte několik potkanů nebo se objevují další nory, **jedna živolovná past pravděpodobně nebude stačit**. Rozsáhlý výskyt vyžaduje koordinovaný zásah, odstranění zdrojů potravy, zabezpečení budovy a často odbornou deratizaci.

Bezpečnost při použití pasti na potkany

- **Nesahejte na potkana holou rukou.** Platí to pro živé i uhynulé zvíře a také pro znečištěnou past.
- **Nepoužívejte lepicí pasti.** Přinášejí závažné problémy s welfare a mohou zachytit necílové živočichy.
- **Nekombinujte odchyt s volně položeným jedem.** Nezjistíte, čemu bylo zvíře vystaveno, a ohrozíte děti, domácí zvířata i predátory.
- **Trus nevysávejte ani nezametejte nasucho.** Nejprve jej důkladně navlhčete vhodnou dezinfekcí a setřete v rukavicích.
- **Past nepokládejte na přímé slunce nebo do zaplavovaného místa.**
- **Nenastavujte zařízení bez plánu kontrol.** Kamera je doplněk, ne náhrada fyzické prohlídky.
- **Používejte past jen podle návodu výrobce.** Vlastní úpravy mechanismu mohou snížit bezpečnost a spolehlivost.

Český zákon na ochranu zvířat proti týrání požaduje, aby se při deratizaci předcházelo zbytečné bolesti a utrpení a minimalizovalo zasažení necílových druhů. Pokud si nejste jistí dalším nakládáním s živě odchyceným potkanem, nezačínejte improvizovat a kontaktujte odbornou firmu.

Živolovný sklopec na potkany

Živolovná past NOVAline o rozměrech **50 × 20 × 27 cm** má jeden vstup a nášlapný mechanismus. Je určena především pro odchyt potkanů a krys. Sklopec používejte na potvrzené trase, mimo dosah dětí a necílových zvířat a pouze tam, kde jej můžete pravidelně kontrolovat.

Prohlédnout živolovnou past na potkany

[Zobrazit celou kategorii Ochrana před škůdci]

Návod k vytištění: jak nastražit past na potkany

Připravujeme přehledný PDF návod s výběrem místa, návnady, předkrmením, postupem nastražení a kontrolním režimem.
Po nahrání PDF odkomentujte následující tlačítko:

Stáhnout návod zdarma

Často kladené otázky

Co dát do pasti na potkany?

Nejprve použijte malé množství potravy, kterou potkan už na místě bere – například zrní, krmivo pro zvířata, sušené ovoce, ořech nebo trochu ořechové pomazánky. Návnadu umístěte za nášlapný mechanismus a mimo dosah přes pletivo.

Kam dát past na potkana?

Co nejblíže k potvrzené trase podél stěny, plotu nebo jiné kryté hrany. Vybírejte místo s trusem, otěry nebo záznamem z kamery. Sklopec musí stát rovně, bez kývání a mimo dosah dětí a zvířat.

Proč potkan past obchází?

Potkani jsou opatrní vůči novým předmětům. Past navíc může stát mimo trasu, kývat se nebo v okolí zůstala dostupnější potrava. Pomoci může změna umístění a předkrmení s bezpečně zajištěnými otevřenými dvířky.

Jak dlouho past předkrmovat?

Neřiďte se pouze pevným počtem nocí. Past aktivujte, až když je podle zmizelé návnady nebo kamery zřejmé, že do ní potkan bezpečně a opakovaně vstupuje. Po celou dobu ji kontrolujte.

Jak často kontrolovat živolovnou past?

Nejméně ráno a večer, za horka, mrazu, deště nebo jiných nepříznivých podmínek častěji. Pokud pravidelné fyzické kontroly nemůžete zajistit, past neaktivujte.

Mohu past umístit venku?

Ano, pokud je na stabilním podkladu, chráněná před přímým sluncem, deštěm a mrazem a nemohou se k ní dostat děti, domácí zvířata ani necíloví živočichové. Venkovní past vyžaduje častější kontrolu.

Co dělat s odchyceným potkanem?

Nesahejte dovnitř, odveďte děti a zvířata a chraňte past před nepříznivým počasím. Postup dalšího nakládání si ověřte ještě před nastražením. Při nejistotě kontaktujte odbornou DDD firmu; nevypouštějte potkana bez rozmyslu u jiného domu nebo hospodářství.

Stačí jedna past na více potkanů?

U jednotlivého návštěvníka může jedna správně umístěná past pomoci. Více čerstvého trusu, několik nor nebo opakované denní pozorování ukazují na rozsáhlejší problém, který obvykle vyžaduje více kontrolních bodů a odborný zásah.

Správné místo. Malá návnada. Častá kontrola.

Nejlepší výsledky přináší past umístěná přímo na potvrzené trase po odstranění ostatní potravy. **Potkana do sklopce nenaláká množství návnady, ale kombinace známé potravy, bezpečně působícího místa a správně fungujícího mechanismu.**

Současně uzavřete přístupové otvory a odstraňte příčinu výskytu podle návodu **Jak se zbavit potkanů u domu**. Bez těchto kroků může po odchytu jednoho kusu přijít další.

Odborné zdroje

- University of California IPM – Rats: trapping, bait and placement
- CDC – How to Trap Up to Remove Rodents
- CDC – How to Clean Up After Rodents
- Státní zdravotní ústav – Hantaviry: základní informace
- Státní zdravotní ústav – Rizika a ochrana zdraví při používání rodenticidů
- e-Sbírka – zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

Obsah byl odborně ověřen a aktualizován 23. 9. 2026. Článek má informační charakter a nenahrazuje návod výrobce, posouzení odbornou DDD firmou ani právní poradenství.